

Vølvens sang

Mindeord over sangeren Agnetha Christensen

Af Helen Rossil

D. 24. juli 2024 mistede Danmark en af sine største og mest enestående stemmer: Agnetha Christensens. Agnetha var født i Uppsala, men boede størstedelen af sit liv i København, hvor hun som ung begyndte sine sangstudier.

Den, der har hørt Agnetha Christensens stemme, glemmer den aldrig igen: en ambitus de fleste ville misunde og en helt særlig og stærk klang. Agnetha bevægede sig ubesværet mellem top og bund med et uudgrundeligt mørke i det dybe leje og en frygtløs naturlighed i det høje. Agnetha fortalte, at hun fra tidlig alder havde *kulat* altså dyrket den særlige sangteknik, man i fæbodskulturen brugte til at kalde på dyrene med, og som skal kunne høres på meget lange afstande. De fleste ville finde denne måde at synge på

uforenelig med klassisk sangteknik, men ikke Agnetha. Derudover havde hendes studier hos Andrea von Ramm i Basel stor betydning for udviklingen af hendes personlige klang og syngemåde.

Agnetha specialiserede sig i middelalderens og vor egen tids musik samt den traditionelle nordiske sang. Og så krydsede hun de forskellige repertoarer på sin helt egen måde. Fra 90'erne satte hun sit klare præg på dansk musikliv som solist i Bo Holtens *Operation Orfeo* med Poul Høxbro, Miriam Andersén og Helen Davis i middelalder ensemblet Alba, i samarbejde med Hanne Tofte Jespersen og en række andre komponister, sangere og musikere. Sammen med Lena-Susanne Norin og Elizabeth Gaver etablerede hun siden trioen Ulv, der udforskede de nordiske ballader og salmer, og de seneste ti år dannede hun duo med den engelske harpenist Leah Stuttard. Mellem 2001 og 2014 turnerede Agnetha verden rundt med elite-ensemblet Sequentia, med hvem hun sang både Hildegard af Bingen og rekonstruktioner af *Eddaen*.

Agnetha akkompagnerede sig selv på forskellige typer af citerinstrumenter, især af finsk og baltisk slags. Hun var en inkarnation af middelalderen i nutiden: en barde, en vølse, en norne midt på Vesterbro, som lod sig føre derhen, hvor musikken ville. Hun var et kendt navn i Norden og de baltiske lande, og hun lavede projekter i både Grønland og Tanzania. For den udenforstående kan hendes repertoire forekomme snævert. Det var det på ingen måde. Agnetha sang liturgisk sang fra mange områder og århundreder, hun sang pilgrimssange og lauda-sange, ballader og koraler, og hun beherskede de kirketonearterne og flere sprog.

Agnetha Christensen var en af de mest originale sangere Danmark har haft, og tomrummet og ikke mindst stilheden efter hende er stor. Hun var et nysgerrigt, legende, inspirerende, generøst og seriøst menneske, som delte sin musik og åbnede middelalderens sangverden for alle, der viste interesse. Jeg kan ikke komme i tanker om nogen anden, der som Agnetha har udforsket de danske ballader og løftet dem ud af højskolesangen for at anbringe dem i en international musikalsk kontekst baseret på historiske studier. Det er en stor gave til Danmark og dansk musik, at Agnetha valgte at slå sig ned her. Ære være hendes minde.